

DZIEJE NAJNOWSZE

PL ISSN 0419-8824

INDEKS 355682

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA
W PUŁTUSKU

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

2-2003

<http://rcin.org.pl>

**POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII**

WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA W PUŁTUSKU

DZIEJE NAJNOWSZE

**Rocznik XXXV
2003
2**

WARSZAWA 2003

<http://rcin.org.pl>

„Dzieje Najnowsze”
Założone w 1969 r. przez Tadeusza Jędruszcza,
Czesława Madajczyka i Witolda Stankiewicza

Wydanie publikacji dofinansowane przez Komitet Badań Naukowych

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Stanisław Ciesielski, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Edmund Dmitrów, Andrzej Koryn, Dariusz Jarosz, Marian Leczyk, Stanisława Lewandowska, Piotr Łossowski, Wojciech Materski, Krzysztof Michałek, Jan Molenda, Halina Parafianowicz, Kazimierz Przybysz, Tomasz Schramm, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Włodzimierz Suleja, Rafał Stobiecki, Michał Śliwa, Roman Wapiński, Wojciech Wrzesiński, Michał J. Zacharias, Jan Zamojski, Zygmunt Zieliński, Elżbieta Znamierowska-Rakk, Janusz Żarnowski

REDAKCJA

Czesław Madajczyk (redaktor), Dariusz Jarosz, Andrzej Koryn,
Marian Leczyk, Stanisława Lewandowska, Krzysztof Michałek, Halina Parafianowicz,
Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Michał J. Zacharias

SEKRETARZE REDAKCJI

Tadeusz Wolsza
Małgorzata Gmurczyk-Wrońska

TŁUMACZ

Aleksandra Rodzińska-Chojnowska

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 831-02-61

ISSN 0419-8824

© IH PAN, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Pułtusku, Wydawnictwo DiG, 2003

Wydawnictwo DiG
al. Wojska Polskiego 4, 01-524 Warszawa
tel./fax 839-08-38
e-mail: biuro@dig.com.pl <http://www.dig.com.pl>

Nakład 750 egz.
Druk: Zakład Poligrafii Instytutu Technologii Eksploatacji w Radomiu

<http://rcin.org.pl>

Spis treści

Renata Nowaczewska, <i>Metodologia sporządzania rankingów najbogatszych Amerykanów oraz fundacji filantropijnych w XX wieku</i>	3
Wojciech Śleszyński, <i>Utworzenie i funkcjonowanie obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej (1934–1939)</i>	35
Czesław Madajczyk, <i>Bezwarunkowa kapitulacja mocarstw Osi. Formuła i jej realizacja</i>	55
Małgorzata Ryś, <i>Polskie Stronnictwo Ludowe na Pomorzu w kampanii przedwyborczej i wyborach do Sejmu Ustawodawczego</i>	71
Maciej Tymiński, <i>Funkcjonowanie przedsiębiorstwa przemysłowego w systemie centralnego planowania (1956–1970)</i>	93
Dariusz Jarosz, <i>Brytyjskie dokumenty dyplomatyczne o Polsce i Polakach w latach 1957–1971</i>	113
Michał Jerzy Zacharias, <i>Międzynarodowe uwarunkowania rozpadu Jugosławii 1990–1991</i>	133

DYSKUSJE I POLEMIKI

Marek Andrzejewski, <i>O potrzebie naukowej biografii Hermanna Rauschninga</i>	165
Małgorzata Nalewajko, <i>Spoleczeństwa narodowe czy wielokulturowe? Spory o teorie i kształt rzeczywistości na marginesie Społeczeństwa wieloetnicznego G. Sartoriego</i>	177

MATERIAŁY

Tadeusz Kisielewski, <i>Spostrzeżenia na kanwie Diariusza Stanisława Mikołajczyka prowadzonego przez Marię Hulewiczową (12 II – 20 XII 1946 r.)</i>	191
---	-----

RECENZJE

Roman Wapiński, <i>Polska na styku narodów i kultur. W kręgu przeobrażeń narodowościowych i cywilizacyjnych w XIX i XX wieku</i> — Janusz Żarnowski	207
Janusz Gołota, <i>Jędrzej Moraczewski (1870–1944), Pierwszy premier Rzeczypospolitej</i> — Krzysztof Dunin-Wąsowicz	211
<i>Zarys dziejów Sokolstwa Polskiego w latach 1867–1997</i> — Andrzej Bogucki	214
Rafał Łętocha, <i>Katolicyzm a idea narodowa. Miejsce religii w myśli obozu narodowego lat okupacji</i> — Artur Paszko	217
Bernard Wiaderny, <i>Nie chciana kolaboracja. Polscy politycy i nazistowskie Niemcy w lipcu 1940 r.</i> — Czesław Madajczyk	227
Georges-Henri Soutou, <i>La guerre de Cinquante Ans. Les relations Est-Ouest 1943–1990</i> — Marek Mikołajczyk	229
Bui Tin, <i>From Enemy to Friend</i> — Krzysztof Flis	234

ŻYCIE NAUKOWE

<i>Represje wobec duchowieństwa Kościołów chrześcijańskich w okresie stalinowskim w krajach byłego bloku wschodniego</i> — Jarosław Neja	239
<i>Historycy polscy, litewscy i białoruscy wobec problemów XX wieku. Historiografia polska, litewska i białoruska po 1989 roku</i> — Marek Białokur	243

Wśród naszych autorów:

Prof. dr hab. Marek Andrzejewski — w Instytucie Historii Uniwersytetu Gdańskiego

Mgr Marek Białokur — asystent w Instytucie Historii Uniwersytetu Opolskiego

Dr Andrzej Bogucki — nauczyciel szkoły średniej w Bydgoszczy

Dr hab. Dariusz Jarosz — docent w Instytucie Historii PAN w Warszawie

Prof. dr hab. Krzysztof Dunin-Wąsowicz — w Instytucie Historii PAN w Warszawie

Mgr Krzysztof Flis — asystent w Instytucie Filologii Angielskiej w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim

Prof. dr hab. Tadeusz Kisielewski — w Instytucie Nauk Politycznych Akademii im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Prof. dr hab. Czesław Madajczyk — w Instytucie Historii PAN w Warszawie

Dr Marek Mikołajczyk — adiunkt w Instytucie Historii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu

Dr Małgorzata Nalewajko — adiunkt w Instytucie Historii PAN w Warszawie

Dr Jarosław Neja — pracownik naukowy w Biurze Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach

Mgr Renata Nowaczewska — asystentka w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Szczecińskiego, doktorantka w Ośrodku Studiów Amerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego

Dr Artur Paszko — adiunkt w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Dr Małgorzata Ryś — nauczycielka szkoły średniej w Bytowie

Dr Wojciech Śleszyński — adiunkt w Instytucie Historii Uniwersytetu Białostockiego

Dr Maciej Tymiński — adiunkt na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego

Dr hab. Michał J. Zacharias — docent w Instytucie Historii PAN w Warszawie

Prof. dr hab. Janusz Żarnowski — w Instytucie Historii PAN w Warszawie

Informacja dla autorów „Dziejów Najnowszych”

Redakcja zwraca się do wszystkich autorów o stosowanie następujących rygorów, dotyczących formy tekstów nadsyłanych do druku w naszym piśmie.

1. Wszystkie teksty należy składać na dyskietkach w formacie PC lub MAC oraz w dwu egzemplarzach, przepisanych według obowiązujących norm: na stronie po 30 wierszy po około 60 znaków, z marginesem z lewej strony szerokości 4–5 cm. Poprawki i uzupełnienia powinny być ograniczone do minimum i nie mogą przekraczać trzech na jednej stronie; nie stosujemy żadnych podkreśleń.

2. Układ pierwszej strony artykułu i artykułu recenzyjnego (tj. obszerniejszej, polemicznej recenzji) powinien wyglądać następująco: z lewej strony u góry imię i nazwisko Autora oraz dokładny adres, poniżej tytuł na środku strony (na osi). Wszystkie te elementy należy pisać pismem tekstowym, nie zaś samymi wielkimi literami.

3. W recenzji ponad tekstem należy umieścić kolejno: imię (w formie rozwiniętej) i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł i ewentualnie podtytuł (według strony tytułowej); jeśli recenzja dotyczy pracy zbiorowej, wówczas po tytule należy podać imię i nazwisko redaktora; następnie — w przypadku pracy wielotomowej — liczbę tomów lub części (np. t. 1–2) cyframi arabskimi i dalej: miejsce i rok wydania, nazwę wydawcy, na ostatnim miejscu liczbę stron. Imię i nazwisko Autora recenzji — na końcu tekstu z prawej strony oraz dokładny adres.

4. Teksty do działu „Życie naukowe” zawierają tytuł (na osi); podpis Autora jak w recenzji.

5. Wspomnienia pośmiertne: w tytule imię i nazwisko osoby, której tekst dotyczy, pod nim w nawiasach dokładne daty życia; podpis Autora jak w recenzji.

6. Przypisy następują w maszynopisie po tekście zasadniczym, od nowej strony. Numery przypisów należy umieszczać we frakcji górnej, bez nawiasów lub kropek, w wierszu z wcięciem akapitowym. Odnośniki do przypisów w tekście są umieszczane przed kropką kończącą zdanie (z wyjątkiem, gdy kończy je skrót: w. — wiek lub r. — rok) albo przed przecinkiem wewnątrz zdania (z wyjątkiem, gdy muszą być umieszczone między słowami, których nie oddziela przecinek).

7. W tekstach zasadniczych przyjmujemy ogólnie przyjęte skróty (np. itp., m.in., rkps, mps, t., z., etc.), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek), inne w miarę potrzeby. Nazwy miesięcy podajemy cyfrą rzymską, wówczas gdy występują wraz z dniem i rokiem (bez oddzielających je kropek), w innych przypadkach w ich brzmieniu słownym (16 V 1935 r.; 16 maja; w maju 1935 r.).

8. W przypisach stosujemy skróty jak w punkcie 7., dopuszczalne są także inne skróty, przyjęte w historycznych opracowaniach specjalistycznych, jednak z wyjaśnieniem ich znaczenia, w pierwszym przypadku ich zastosowania. Tytuły czasopism i serii wydawniczych piszemy w cudzysłowie; po tytule publikacji zamieszczonej w opracowaniu zbiorowym piszemy po przecinku — w: (bez nawiasów prostokątnych). Tomy, roczniki, zeszyty, numery i części periodyków i innych publikacji podajemy cyframi arabskimi.

9. Wszystkie nadesłane do redakcji teksty, odbiegające swoją zewnętrzną formą od powyższych zasad, będą zwracane Autorom do właściwego przygotowania i ponownego przepisania.

10. Redakcja prosi o dołączenie do artykułów streszczeń o objętości jednej strony maszynopisu.

Warunki prenumeraty

Wpłaty na prenumeratę przyjmowane są co kwartał. Cena prenumeraty krajowej wynosi:
na III kw. 2003 r. — 20 zł,

IV kw. 2003 r. — 20 zł.

Cena prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę jest powiększona o rzeczywisty koszt wysyłki.

Wpłaty na prenumeratę krajową przyjmują: jednostki kolportażowe „RUCH” S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Dostawa egzemplarza następuje w uzgodniony sposób.

Wpłaty od osób lub instytucji zamieszkałych lub mieszczących się w miejscowości, w których nie ma jednostek kolportażowych „RUCH” należy wносить do „RUCH” SA O.K.D.P. 00-958 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, konto PBK SA XIII O/W-wa 11101053-16551-2700-1-67. „RUCH” SA zapewnia dostawę pod wskazany adres pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty.

Wpłaty na prenumeratę zagraniczną przyjmuje: „RUCH” S.A. O.K.D.P., 00-958 Warszawa, konto PBK SA XIII O/W-wa 11101053-16551-2700-1-67. Dostawa odbywa się pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty, z wyjątkiem zlecenia dostawy pocztą lotniczą, której koszt w pełni pokrywa zleceniodawca.

Terminy przyjmowania wpłat na prenumeratę krajową i zagraniczną:

do 5 XII — na I kw. roku następnego

do 5 III — na II kw. roku bieżącego

do 5 VI — na III kw. roku bieżącego

do 5 IX — na IV kw. roku bieżącego

Bieżące numery oraz wszystkie dostępne od 1999 r. można również kupić lub zamówić w Wydawnictwie DiG:

01-524 Warszawa, al. Wojska Polskiego 4

tel./fax (+48 22) 839 08 38

e-mail: dig@dig.com.pl; <http://www.dig.com.pl>

BZ WBK SA 35 O/Warszawa 70109028510000000100226138

Na terenie kraju wpłaty można dokonywać także w oddziałach terenowych firmy KOLPORTER S.A., właściwych dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora.

Szczegółowe informacje — bezpłatna infolinia

0 800 137 082

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly through the Foreign Trade Enterprise.

ARS POLONA

00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7, Poland

Our bankers:

BANK HANDLOWY SA 201061-710-13100

cena 20,00 zł (w tym 0% VAT)

<http://rcin.org.pl>